

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis duodecimâ
mensis Februarii, anno Domini M, DCC. LXXXIX.

M^o. JACOBO-AMBROSIO LAUBRY, Doctore Medico, Præfide.

An Nutritio sit fluidorum duritiam reparatio?

I.

IN benignâ præsertim singularum partium irrotatione posita videtur animalis vita. At nihil est ab omni parte beatum: elicitus irrigatorio motu calor plurima semper à substantiâ nostrâ diffilat & consumit. Miseros igitur homines, quibus undè vita manare debeat, hinc mortem proficisci necesse sit, Facessite merus

* M, DE VALONCOUR, Theses Auctore.

C 35

mortafium. Ecce damna vestra reparant celeres lymphæ appulsus. Paveant illi tantum qui alienis à naturæ instituto obsonis cum lymphâ crudâ, crassâ mortem sibi apparant ingeniosi in suis malis artifices. Cœteris verò non hostis, non adulterina, non corrosdens; sed amica, sed sincera, sed nutrix lymphæ gignitur. Sed in quo vertitur totus nutritionis cardo? An ut fluida consumpta reficiat? An ut solida abrafa restituat? Ignoscite Boerrhævii manes, ignosce alterum Cœli Medici fidus. Etiamfi de nutritione tibi dissepant recentiores Physiologi, obsignata sunt in scriptis tuis alia quàm plurima reverentiæ nostræ pignora, & eris semper Boerrhævius. Quanquàm igitur dixeris avulsas à fluidis moleculas, lymphâ collocante, novis excipi, liceat ramen hanc reparationem ad fluida transferre ab iis in quæ damna non possunt cadere, nec, si cadant, vindicare.

I I.

NUTRITIO est ea functio quâ corpus præsentem conditionem ita servat. ut, quantum per causas extraneas licet, nec crescat, nec decrescat. Si ergo partes quæ corpori eripiuntur solidæ non sint, si defendendo à mutationum vicibus corpori impar sit tentata solidorum restitutio, manebit inconcussum perficiendam fluidis nutritionem, etiamfi nos lateat quonam præcipuè mechanismo peragatur hæc functio. Si enim ab iis refugiendum sit quæ in malignâ luce posita sunt, quot reperias in rerum naturâ quibus temerè creditur? Elaterii effectus quæstui quotidie apponit artificum solertia. De ejus tamen causâ adhuc ambigitur inter Philosophos. Ex quo virtutem magneticam Physica indagatrix detexit, nonne ars nautica è tenebris emergere & quasi recreari visa est? Cur tamen acus magnetica ad septentrionem vergat tu ne quæseris. Et miraris tibi nutritionis mechanisum miranti caligare facem Physiologiæ. En aspice, modò nubem quæ obducta tuenti visus habet Neoterici eripient. Vasa corporis secundaria conflantur fibrâ tum longitudinali, tum circulari, & eâ cavâ. Posito igitur quod fluida duntaxat reparentur, ubi eorum copia minuetur ut fibris vasorum, v. g. longitudinalibus, harum axes decrescant, ac proindè decrescet etiam vasis circumferentia, quæ nihil aliud est quàm sumptæ simul inter axes substantiæ. Minuatur illa in fibris circularibus, decrescet harum diameter, ac proindè vas decurtabitur. Summa enim diametrorum uniuscujusque fibræ circularis axem vasis adæquat. Restitue jam quod exhaustum erat fluidum; restituis & pristinam vasis cujusque amplitudinem. Idem dicas de omnibus vasis etiam de capillaribus, & explanata erit nutritio.

I I I.

CORPUS mucosum substantia est, cum aquosis, oleosis & salinis connubio jungi par, pro re natâ fluida concreta-ve, imò in crystallos sele compo-

nens. Eo corpore ab adulterinis pet lacteorum ora, per flexus & angustias vasorum, per repetitos sanguinis gyros depurato, lymphæ perficitur. Duritiem illi summam conciliat calor, quia nempe aquosa è sedibus suis partes igneæ excusserunt. Stabilità hâc lymphæ tenacitate, sic Boerrhavius: « Sanguis continuâ vi » cordis jaculatus in vasorum parietes eos paulatim atterit. Quid mirum? Attritus metallâ durissimâ in humanos usus cogit. Quot homines reperire est quibus » aër, attitu repetito, eripuit famam suam monumentis malecreditem? Exca- » vantur ergò in unâquâque fibrâ edacis liquidi motu vacuola minimas lymphæ » particulas exceptura, quæ, utpote summe tenax in iis nidulat ». Hanc tamen utramque solidorum ex aliâ parte corruentium, ex aliâ lymphæ cladem avertentis imaginem diù ferre nequit ingenii acies.

I V.

VASA ob elaterium à fluido per diastolem appellente distendi se sinunt. In systole verò sanguis ad axem quasi ad penetralia se recipit. Hinc diù agunt fluida, solida vincuntur, & vicissim. Minuitur ergò attritus solidorum & fluidorum in se invicem. Et inter obsequiosam utrorumque declinationem avelletur à fibris molecula? Sanè fluidum illud acre vellicat, stimulat, rodit? Nil minus. Dulce, mucosum, acrimoniæ expers vulneribus instillatur absque doloris sensu. 2°. Nulla datur membrana in humano corpore perspiratorio humori impervia. Hoc humore lubricata sibi invicem impunè alliduntur intestina. Cur similis humor vasa nostra à procacis fluidi insultibus non vindicet? 3°. Quis nescit vasa sensibus pervia innatare majori minori-ve parti pinguedinis quâ diù deponitur, diù resorbetur, fibræ vasorum illiniuntur? Quid igitur mirum si surgentes fluidi rideant minas? sed demus avulsam à liquido irruente moleculam. Quis Deus inter oscillantes continuò fibras novam componet in vacuolis? An unquam Fabro lignario in mentem incidit ut glutine suo tabulata huc illuc mota compingeret? Quod de Fabro lignario non credis, id de summo Artifice suspiceris; quasi verò nova molecula statim non quateretur, jactaretur, deturbaretur appellentis fluidi ludibrium; quasi verò fibra, diù contrahitur, novum advenam hospes inurbanus non expelleret. Quid, quod, fulmen illud arcessitum ab homine ad hominis perniciem; pulvis pyrius cuti maculas inurit non delendas; quod longè aliter accideret, si restituerentur solida. Moleculas enim veteres & maculatas novæ moleculæ & immaculatæ continuò exciperent.

V.

JAM intelligitur undè prægnans uterus in tantam molem excreseat. Depluunt enim in cava fluidi priùs nescia latex lymphaticus & sanguineus. Concipitur unde festo cujuslibet partis nervo, partem illam occupet antesignanus gangrenæ pallor.

Imminutâ enim vi solidorum in fluida stagnant in vasis humores non ita crediti, nec capillaria saluant. Explicatur & pueritia & virilis ætas, & ille artis nostræ scopulus senium. 1°. Enim vasa nostra ab omni cujuslibet materiæ infarctu libera sunt. Hinc flacciditas musculorum, debilitasque corporis. Ut autem crevit corpus, jam terrâ, ut aiunt Chymici, alkalina fibræ ingurgitantur. Hinc firmitas musculorum & machinæ robur. Serpit in dies ingurgitatio & in fenestute res eo adducitur ut omnem nutriendi fluido viam præcludat ossa ferè fibrarum rigiditas.

At, inquires, si nutritionis ratio nihil postulat nisi ut fervetur vasorum & axis & diameter, cur quocunque fluido, v. g. aquâ nutritio non absolvitur? Cur potius nimios aquæ potus sequitur cacochymia & hydros? Quia nempe aquam nimiam copiam epotam vasa eructant, &, antequam ad capillaria perventum sit, textus cellularis imbrem inimicum accipit. Aliundè requirebatur an nutritionem materiam, nisi aquosæ parti maritata concreveret & sic, tum cæteras, tum præcipuè ossæas corporis fibras induraret. Alliditur ergo ad varia phænomena Boerrhavi opinio, ex iis verò nostræ affulget nova lux: quid igitur superest nisi ut concluamus:

Ergo Nutritio est fluidorum duntaxat reparatio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus - Cyprianus DE MONTAIGU.	M. Franc. Nicol. LAVERNE, Artis Obstetriciæ ann. 1786-88 Professor, Physiol. & Pathol. Professor designatus in annis 1790-92.	M. Ludovic. Felix-Renatus LE THIEULLIER.
M. Philippus PETIT-RADEL.	M. Petrus PUJO, Rei Herbariæ Professor.	M. Petrus Maria MALOET, Phil. sol. & Pathol. annis 1759 et Professor.
M. Renatus LOUCHE DES- FONTAINES.	M. Anton.-Joseph.-Victor LEN- DORMY-LAUCOUR.	M. Carolus GEILLE DE SAINT LEGER.

Proponebat Parisiis, VINCENTIUS BESNON DES CHASNES, Matiscœnensis,
Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus.

A. R. S. H. 1789. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1789.